

Hand-out mediawijsheid 2023'

Jongeren lijken al alles te weten over mediagebruik. Het klopt dat ze veel weten over gamen en de socials, vaak meer dan volwassenen. Maar kinderen en jongeren kunnen zichzelf niet opvoeden: zo is het lastig voor hen om zelf hun schermtijd te beperken, en voor veiligheid te zorgen én hebben ze behoefte aan gesprekken over wat ze online meemaken.

#hoedan?

Belangrijk is om als opvoeder betrokkenheid te tonen, vraag naar wat ze online meemaken. Maak **duidelijke afspraken** en **blijf in gesprek**.

In gesprek over media: wat maak je online mee?

Praat erover en vraag naar hun ervaringen.

Als er niets gevraagd wordt, is het moeilijk antwoord geven

Luister goed, bedank je kind voor het delen van online ervaringen, oordeel niet, vraag door en geef complimenten. Dan durft hij/zij naar jou toe te komen als er online iets naars is gebeurd.

Ruzie in de appgroep van de klas, of vervelende reacties op TikTok? Als opvoeder hoef je niet te weten hoe de socials werken om **vanuit je eigen levenservaring** troost of advies te kunnen geven. Belangrijk is om met je kind te praten over de rol die hij/zij kan pakken in de appgroep. Niets doen is ook iets doen, namelijk niets doen. Online ruzies cyberpesten, eenzaamheid, het moet offline opgelost worden. **Neem ook contact op met de mentor/school.**

Tips voor de combi huiswerk & schermpjes

- Multitasking bestaat niet: Doe één ding tegelijk met volle aandacht
- Mobieltje uit het zicht/bereik
- Wees bewust van je triggers: notificaties zoveel mogelijk uit!
- Werk het liefst in tijdsblokken van 15-25 minuten #pomodoro
- Neem (korte) pauzes tussendoor, sta af en toe even op, drink water

(Nep)nieuws en complotten:

Om een eigen identiteit te vormen sluiten jongeren zich soms aan bij andere meningen of de mening van de groep met wie ze omgaan. Ze zijn andere perspectieven aan het herkennen. Online kun je in verschillende communities terecht komen die je mening kunnen beïnvloeden. Soms herken je daardoor je kind niet meer. Belangrijk is dan om je kind niet af te wijzen, maar om juist in gesprek te gaan. Soms is de waarheid niet belangrijk, maar hangt de zoektocht van je kind samen met zijn/haar identiteitsontwikkeling. Wees je daar bewust van. Luister naar je kind, vertel wat jij denkt en onderzoek samen de feiten. Vragen die je kunt stellen:

“Wie/wat is de bron? Wat zeggen bekende nieuwsorganisaties? Roept het bericht veel emotie op? Past het beeld bij het bericht? Wat is het doel van de auteur van het bericht? Op welk platform is het bericht gedeeld?”

Tips voor online veiligheid en privacy

Gebruik sterke wachtwoorden

Beveilig accounts/apps met tweestapsverificatie, ook WhatsApp!

Stel in dat je toestemming moet geven om toegevoegd te worden aan groepen

Deel je wachtwoord niet

Wees alert op nep profielen, nepwebshops en whatsappfraude

Geef online nooit je volledige naam, telefoonnummer, adres

Accounts op ‘privé’ en niet op ‘openbaar’

Heb respect voor de privacy van anderen

Jij bent verantwoordelijk voor wat je online doet, zegt, deelt

Achter een naaktfoto of ander schadelijk materiaal dat rondgaat op school zit altijd een leerling met een verhaal.

Let erop dat je als opvoeder geen kwaadspreekt over degene die op de foto staat of over wie berichten gaan. Je kind zal je napraten. Beter is om je kind te vragen hoe het met diegene gaat. Leer je kind zorgdragen voor anderen. Wees daarin zelf het voorbeeld. We zijn samen een gemeenschap. Onthoud: Het **doorsturen/verspreiden van naaktfoto's, schadelijk materiaal is heel schadelijk voor de leerling die erop staat** en uiteindelijk voor iedereen in de groep. Want wie is de volgende als dit de gewoonte is?

Handige websites

www.meldknop.nl - meldpunt voor tieners bij nare online ervaringen

www.mediawijsheid.nl - alles over mediawijsheid voor volwassenen

www.hoezomediawijs.nl - filmpjes en tips over mediawijsheid voor jongeren

www.isdatechtzo.nl - alles over het leren herkennen van nepnieuws

Belangrijke website

www.jongerenhulponline.nl: Bij Jongeren Hulp Online vind je meer dan 20 hulplijnen die je snel, anoniem en gratis hulp bieden. Via de chat of telefoon. Betrouwbaar en professioneel. Ze staan allemaal voor je klaar met een luisterend oor, deskundig advies en handige tips.

In de media:

WNL 2023: Pas op met victimblaming mediapedagoog Jacqueline Kleijer vindt dat ouders met hun kind het gesprek moeten aangaan over (de gevaren van) sociale media.

<https://www.youtube.com/watch?v=gRcnR7TPNVE>

Over de Gossipgirl accounts in de Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-goed-dat-scholen-optreden-tegen-gossip-girl-maar-kijk-ook-naar-de-dynamiek-achter-het-geroddel~bb1d65b6/>

Tip voor jongeren: https://www.youtube.com/watch?v=_65yeLi-xfc

2018: Dit is M: Opnieuw een dode door vermoedelijk de 'choking challenge', een internetspelletje onder tieners. Hoe stoppen we dit?

https://youtu.be/P_V-PLDCMb4

2 januari 2023: Yes please, do enlighten them! Zijn twitterruzie met Greta Thunberg en kort daarna het nieuws over zijn arrestatie, vormden voor veel opvoeders en ouders de eerste kennismaking met Andrew Tate. Zonde. Weten door wie kinderen online worden beïnvloed, levert leuke én zinvolle gesprekken op. En voorkomt dat ze alleen de kant van Tate horen.

<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-yes-please-do-enlighten-them~b448ae33/>

Bij NPO-radio 1 over Andrew Tate, 1 september 2023

<https://www.nporadio1.nl/fragmenten/nieuws-en-co/0ad6f10a-2483-4b81-aa4e-43d52742be8a/2023-09-01-waarom-blijft-andrew-tate-populair-onder-jonge-mannen>